SHERIA YA MAMLAKA YA UDHIBITI USAFIRI ARDHINI

(SURA 413)

KANUNI

(Zimetengenezwa chini ya Kifungu 45(2) (i))

KANUNI ZA MAMLAKA YA UDHIBITI USAFIRI ARDHINI ZA UWEZESHAJI WA WATOA HUDUMA ZA USAFIRI ZA MWAKA 2023

SEHEMU YA KWANZA
VIFUNGU VYA AWALI

Kanuni *Jina*

1. Jina
2. Matumizi
3. Tafsiri

SEHEMU YA PILI
UTARATIBU WA KUSAJILI WAWEZESHAJI WA
WATOA HUDUMA ZA USAFIRI.

4. Utaratibu wa kusajili
5. Vigezo vya kuomba kusajiliwa
6. Uamuzi wa maombi
7. Uhalali wa usajili
8. Kukataa kumsajili mtuma maombi

SEHEMU YA TATU
UTOAJI WA USAJILI

9. Utoaji wa usajili
10. Ada ya Usajili na gharama zingine
11. Kuhuisha Usajili

SEHEMU YA NNE
AINA NA MASHARTI MAALUMU YA UWEZESHAJI WA
HUDUMA ZA USAFIRI

12. Aina za usajili
13. Masharti ya usajili

SEHEMU YA TANO
MASHARTI YA JUMLA KWA WAWEZESHAJI WA WATOA HUDUMA ZA USAFIRI

14. Kutokufuata masharti ya usajili

15. Taarifa ya mwezeshaji

16. Mkataba wa huduma

17. Kuonesha cheti cha usajili

18. Uwezo wa Mamlaka kusitisha usajili

19. Utaratibu wa kusitisha

20. Kubatilisha usajili

SEHEMU YA SITA
VIFUNGU VYA UJUMLA

21. Makosa na Adhabu

22. Uwezo wa kukagua

23. Katazo

24. Mapitio

25. Rufaa

MAJEDWALI

SEHEMU YA KWANZA
VIFUNGU VYA AWALI

Jina

1. Kanuni hizi zitatambulika kwa jina la Kanuni za Mamlaka ya Udhibiti Usafiri Ardhini za Uwezeshaji wa Watoa Huduma za Usafiri za Mwaka 2023.

Matumizi

2. Kanuni hizi zitatumika kwa wawezeshaji wa huduma za usafiri kupitia mifumo, usimamizi au kwa namna yoyote ya uwezeshaji;

Tafsiri

3. Kanuni hizi isipokuwa pale muktadha utakapohitaji vinginevyo-

Sura 413

"Sheria" maana yake ni Sheria ya Mamlaka ya Udhibiti Usafiri Ardhini;

"mamlaka" maana yake ni Mamlaka ya Udhibiti Usafiri Ardhini

iliyoanzishwa chini ya kifungu cha 4 cha Sheria ya Mamlaka ya Udhibiti Usafiri Ardhini;

"wakala wa basi" maana yake ni mtu au kampuni inayojitegemea ambayo inatoa huduma kwa niaba ya mtoa huduma;

"huduma ya ukusanyaji na usambazaji wa mizigo" maana yake ni huduma inayolipiwa kwa ajili ya kukusanya bidhaa kutoka kwa wateja mbalimbali na kukabidhi kwa mtoa huduma kwa ajili ya huduma za usafirishaji;

"mwezeshaji" maana yake ni mtu au kampuni iliyosajiliwa na Mamlaka ili kuwezesha utoaji wa huduma za usafirishaji kupitia mifumo, usimamizi au kwa namna yoyote ya uwezeshaji;

"mfumo wa leseni" inajumuisha Mfumo wa Usimamizi wa Taarifa za barabara na reli au mfumo mwingine wowote unaotumika na Mamlaka kwa dhumuni hilo;

"maombi ya mtandaoni" maana yake ni maombi yanayotumwa kupitia mfumo wa Mamlaka kwa uwezeshwaji wa mtu mwingine;

"mtoa huduma" ni mtu au kampuni inayomiliki chombo cha huduma za usafirishaji ambaye kwa muktadha wa kanuni hizi atawezeshwa kufanya baadhi ya majukumu yake na Muwezeshaji;
"rejista" maana yake ni kitabu kwa ajili ya kutunza kumbukumbu za taarifa za shughuli zinazofanywa na mwezeshaji; na

"kifaa cha ufuatiliaji mwenendo wa chombo" maana yake ni kifaa kilichowekwa katika chombo kinachodhibitiwa chenye uwezo wa kutuma taarifa kwa muda halisi kwenda kwenye mfumo wa ufuatiliaji mwenendo wa chombo.

SEHEMU YA PILI
UTARATIBU WA USAJILI MWEZESHAJI WA MTOA HUDUMA

utaratibu wa usajili

4. (1) Mtu anayekusudia kutoa huduma ya uwezeshaji atapaswa kuomba kusajiriwa kwa Mamlaka kwa kujaza Fomu iliyoainisha katika jedwali la kwanza la Kanuni hizi.

   (2) mtoa huduma ya uwezeshaji katika Kanuni hizi ni ambaye anatoa huduma za;-

   a) kusaidia ukataji wa tiketi mtandaoni;
   b) kusaidia kufanya maombi katika mfumo wa leseni za Mamlaka;
   c) ufungaji wa vifaa vya ufuatiliaji mwenendo wa chombo;
   d) uwakala wa mabasi;
   e) huduma ya ukusanyaji na usambazaji wa mizigo; na
   f) kuwezesha katika mfumo mwingine wowote wa Mamlaka;

(3) Maombi ya usajili wa kuwezesha utoaji wa huduma za usafiri

yataambatana na nyaraka zifuatazo:

a) nakala halali ya leseni ya biashara;
b) nakala ya umiliki wa ofisi au makubaliano ya kukodisha;
c) cheti cha hivi karibuni cha uthibitisho wa kutodaiwa kodi;
d) nakala ya kitambulisho cha taifa kwa mtu binafsi au cheti cha usajili wa kampuni; na
e) kwa wakala wa mabasi atawasilisha nakala ya mkataba wa huduma baina yake na mtoa huduma.

(4) anayeomba kusajiriwa chini ya Kanuni hizi atatakiwa kuwa na vifaa, miundombinu au vitendea kazi vilivyoainishwa na Mamlaka kwa ajili ya kutoa huduma anayoiomba.

Uamuzi wa maombi na utoaji wa cheti cha usajili

5. (1) Mamlaka baada ya kupokea maombi chini ya Kanuni hizi:

(a) itakubali maombi na kutoa cheti cha usajili; au
(b) itakataa maombi na kumtaarifu mwombaji kwa maandishi ndani ya siku saba za kazi na kutoa sababu ya kukataliwa.

(2) Kadi ya usajili inayotolewa chini ya Kanuni hizi itabeba maelezo yafuatayo-

a) jina na anuani ya mwezeshaji;
b) namba ya usajili ya mwezeshaji;
c) muda wa usajili; na
d) vigezo na masharti kwa mwezeshaji.
e) huduma iliyosajiliwa

Uhalali wa usajili

6. Usajili unaotolewa chini ya Kanuni hizi utakuwa halali kwa kipindi cha mwaka mmoja kuanzia tarehe ya kutolewa.

ada ya usajili na tozo nyingine

7. Anayeomba kusajiliwa atailipa Mamlaka ada na tozo zote zinazohusiana na maombi kama ilivyoainishwa kwenye Jedwali la pili la Kanuni hizi.

Kuhuisha usajili

8. (1) mwezeshaji aliyesajiliwa anaweza kuomba kuhuisha usajili ndani ya siku thelathini kabla ya kuisha kwa usajili.

(2) Maombi ya kuhuisha usajili yanapaswa kufanyika kwa kujaza fomu iliyoainishwa chini ya Jedwali la kwanza la Kanuni hizi.

(3) Maombi ya kuhuisha usajili yatakayo fanywa baada ya kuisha muda wa usajili yatahusisha malipo ya asilimia 50 ya ada ya usajili pamoja na asilimia 5 ya faini iliyolimbikizwa kwa miezi inayofuata kwa kipindi kisichozidi miezi kumi na mbili.

(4) Mamlaka haitashughulikia maombi ya kuhuisha usajili endapo kuna madeni ya nyuma katika usajili uliyoisha.

SEHEMU NNE

MASHARTI YA UWEZESHAJI WA HUDUMA ZA USAFIRISHAJI

Masharti ya usajili

9. (1) Mwezeshaji wa huduma za usafirishaji atahakikisha kuwa -
   a) ana cheti halali cha usajili;
   b) anatunza rejista katika eneo la ofisi;
   c) nembo ya Mamlaka haitumiki kutangaza biashara yake;
   d) haajiri mfanyakazi wa Mamlaka;
   e) hakuna matangazo wala ushawishi kwa wateja unaofanyika hadharani au katika ofisi za Mamlaka;
   f) maeneo ya ofisi, majengo au vitendea kazi vya Mamlaka havitumiki kufanya biashara;
   g) anatoza tozo za huduma zilizoidhinishwa na Mamlaka;
   h) anampatia nyaraka za maombi, utambulisho wa akaunti pamoja na nywila kwa mtoa huduma;
   i) anatumia lugha ya staha kwa wateja; na
   j) mteja wanapatiwa stakabadhi halali ya malipo.

(2) Mwezeshaji wa maombi ya mtandaoni atatakiwa kuhakikisha kuwa nyaraka za maombi za mtoa huduma zinaifikia Mamlaka ndani ya saa kumi na mbili.

(3) Vifaa vya ufuatiliaji mwenendo wa chombo vinavyosambazwa kwa watoa huduma vina ubora.

(4) mkusanyaji na msambazaji mizigo atahakikisha kuwa-
   (a) bidhaa za mteja zinawasilishwa katika eneo lililokusudiwa kwa wakati;
   (b) bidhaa za mteja zinahifadhiwa kwa usalama;
   (c) chombo kinachobeba mizigo kina leseni halali.

SEHEMU YA TANO
MASHARTI YA JUMLA YA UWEZESHAJI WA MTOA HUDUMA

Taarifa za mwezeshaji

10. Mwezeshaji atapaswa kuwasilisha kwa Mamlaka taarifa ya mabadiliko yoyote ya taarifa alizojaza wakati wa kufanya maombi ndani ya siku saba (7) tangu tarehe ya mabadiliko hayo.

Makubaliano ya huduma

11. (1) Mwezeshaji atapaswa kuingia makubaliano ya huduma na mtoa huduma na kuhakikisha kuwa anatunza makubaliano hayo na kuyatoa pale yanapohitajika.

Kuonesha cheti cha usajili

12. Mwezeshaji atahahakisha kuwa cheti cha usajili kinawekwa katika sehemu ya wazi kwenye ofisi yake kurahisisha ukaguzi.

Mamlaka ya kusitisha usajili

13. (1) Mamlaka inaweza kusitisha usajili, iwapo itajiridhisha kuwa mwezeshaji-

a) ameshindwa kutoa huduma kama inavyopaswa;
b) amezuia Afisa wa Mamlaka kufanya ukaguzi;
c) amekaidi amri halali ya Afisa wa Mamlaka; au
d) ametenda kosa hilohilo chini ya Kanuni hizi kwa zaidi ya mara tatu.

(2) Endapo ukiukwaji utahusisha kuchezea mfumo wa ufuatiliaji wa mwenendo wa chombo, usajili utasimamishwa kwa muda wa siku 90.

Utaratibu wa kusitisha

14. (1) Mamlaka kabla ya kusitisha usajili, itatoa notisi kwa mwezeshaji ya kutoa utetezi wa kwanini usajili wake usisitishwe.

(2) Mwezeshaji, baada ya kupokea notisi chini ya kanuni ndogo ya (1), anapaswa kuwasilisha utetezi wake kimaandishi ndani ya siku kumi na nne kuanzia tarehe ya kupokea notisi ya kutoa sababu kwanini usajili wake usisitishwe.

(3) Mamlaka inaweza kusitisha usajili na kutoa sababu ya kusitisha iwapo-

a) Mamlaka haijaridhishwa na utetezi uliowasilishwa chini ya kanuni ndogo ya (2); au
b) mwezeshaji hajawasilisha utetezi wake;

(4) Endapo usajili umesitishwa chini ya kanuni ya 18, mwezeshaji atapaswa kusitisha utoaji wa huduma ndani ya siku saba kuanzia tarehe ya kusitisha usajili, na atapaswa kukabidhi cheti cha usajili kwa Mamlaka.

(5) Endapo usajili utabaki kuwa halali mpaka kipindi cha kusitisha usajili kitakapoisha, Mamlaka itarudisha cheti cha usajili kwa mwezeshaji baada ya muda wa kusitisha kumalizika na kutekeleza maelekezo mengine kama yalivyoainishwa kwenye notisi ya usitishwaji.

Kufutwa kwa usajili

15. Mamlaka itafuta usajili endapo mwezeshaji atakuwa amesitishiwa usajili kwa kosa la aina moja kwa zaidi ya mara tatu.

SEHEMU YA SITA
MASHARTI YA JUMLA

Makosa na Adhabu

16. Mtu atakayekiuka masharti ya kanuni hizi atakuwa ametenda kosa na pale atakapopatikana na hatia atatakiwa kulipa faini isiyopungua shilingi laki tano na isiyozidi shilingi milioni moja au kifungo cha kipindi kisichopungua miezi kumi na mbili na kisichozidi miaka miwili au vyote.

Mamlaka ya kukagua

17. Afisa wa Mamlaka atakuwa na mamlaka ya kukagua huduma zinazotolewa na mwezeshaji iwapo vigezo na masharti ya usajili yanazingatiwa.

Makatazo

18. (1) Mtu hataruhusiwa kuendesha shughuli za mwezeshaji wa huduma za usafiri ardhini mpaka awe amesajiliwa na Mamlaka.

(2) Mtu ambaye amesajiliwa kuwa mwezeshaji wa watoa huduma za usafiri ardhini hatoenda kinyume na masharti yaliyowekwa kwenye cheti cha usajili.

(3) Usajili utakapotolewa hautoweza kuhamishwa.

Mapitio
TS. Na. 73 ya mwaka 2020

19. Mtu ambaye hataridhika na maamuzi ya Mamlaka atatuma maombi ya mapitio kulingana na Kanuni za Mamlaka ya Udhibiti Usafiri Ardhini (Utaratibu wa mapitio) za mwaka 2020.

Rufaa
Sura 413

20. Mtu ambaye atakuwa hajaridhika na maamuzi ya Bodi chini ya Kanuni hizi anaweza kukataa rufaa kwenye Tume ya Ushindani ndani siku kumi na nne toka tarehe ya maaamuzi.

JEDWALI

JEDWALI LA KWANZA

FOMU YA MAOMBI

(Imetungwa chini ya kanuni ya 4(1))

Weka alama ya vema kwa huduma unayotaka kuwezesha

Huduma mtandao	wasaidizi wa huduma zozote za Mamlaka		Wakala wa hudumaa za mabasi
Ukusanyaji wa mizigo	Tiketi mtandao		Kufunga vifaa vya kudhibiti mwendo

A. MAELEZO YA MUOMBAJI WA KUSAJILIWA

1. Jina kamili la Muombaji …………...
   (Jina/Kampubi/Mbia – kwa herufi kubwa)
   Sanduku la posta ………………………………………......………
   Namba ya ofisi: ……………….
   Namba ya simu ya muombaji:...………..
   Nukushi: ………………………………

2. Anuani ya makazi:
   Mtaa: ……………….
   Plot Namba: …………..
   Namba ya ofisi: ....
   Plot Namba
3. Je, una maombi yoyote yaliyokataliwa/ kusitishwa au kufutwa?
   Ndio:……………………………………………………..

   Hapana:…………………………………………………………
   Ikiwa ni Ndiyo, eleza linin a wapi maombi ya awali yalikataliwa, leseni kusiitishwa au kufutwa ………..………
   Toa sababu ya maombi kukataliwa, kusimamishwa au kufutwa ………………..na tarehe …………...

C. NYARAKA ZA KUTOA KIPINDI CHA MAOMBI

1. Maombi ya kwanza lazima yaambatane na vitu vifuatavyo:
   a) Nakala halali ya leseni ya biashara;
   b) Nakala ya umiliki wa ofisi au makuabaliano ya pango;
   c) Cheti cha kodi;
   e) Nakala ya kitamulisho cha Uraia kwa mtu binafsi au cheti cha usajili kwa kampuni;
   f) ikiwa ni wakala wa basi atapeleka nakala ya makuabaliano ya huduma ya muendeshaji;

   Nyaraka zingine za ziada kwa kampuni
   (a) nakala ya cheti cha usajili wa kampuni;
   (b) cheti cha mlipa kodi cha sasa;
   (d) nyaraka zinginezo Mamlaka itakazohitaji muda wowote.

2. KUHUISHA
   (a) uthibitisho wa malipo ya tozo ya Mamlaka kwa mwaka uliotangulia;
   (b) nyaraka zingine Mamlaka inaweza kuhitaji muda wowote.

Mimi/ Sisi tunaapa kwamba kwa akili zetu/zangu timamu naamini kuwa taarifa nilizotoa/ ulizotoa kwenye maombi haya ni ukweli mtupu.

Jina Kamili ………………………………... Sahihi: ………………………...

Wadhifa: ………………………………. Tarehe: ……………………………..

KWA MATUMIZI YA OFISI

4. Uhakiki na Uidhinishaji
   (a) Haijaidhinishwa:
   Toa sababu
   …………………........……….
   (b) Imeidhinishwa:
   Tarehe ya kuanza:
   ………………………………….
   Tarehe ya mwisho:
   ……………………......

   Jina kamili la afisa:

……………………………………………………………………..
Cheo:
………………………………..
Sahihi:
…………………………………..
Tarehe :
…………………………………
Kiasi kilicholipwa: …………………………….. Namba ya risiti.
……………………..
Tarehe :...………………………… Sahihi: ……………………….

NAMBA YA JALADA YA MWENYE LESENI:

………..

ONYO:

1. Kujua kuwa kutoa taarifa ya uongo kwa lengo la kujipatia leseni ni kosa linaloadhibiwa na faini au kifungo.
2. Mabadiliko yoyote ya maelezo yaliyotolewa kwenye fomu hii yatawasiliana na Mamlaka, vinginevyo utakuwa umefanya kosa chini ya Kanuni hizi.

____

JEDWALI LA PILI

(Imetengezwa chini ya Kanuni 7)

JEDWALI LA ADA ZA WAWEZESHAJI

Na.	MAELEZO	ADA KWA MWAKA TSHS	ADA KWA MWAKA US $
1.	Matumizi ya tiketi mtandao;	500,000	500
2.	Kusaidia maombi ya Mamlaka leseni mfumo;	200,000	200
3.	Kufunga vidhibiti mwendo	500,000	500
4.	Wakala wa mabasi;	500,000	500
5.	Huduma ya ukusanyaji mizigo;	500,000	500
6.	Kusaidia mfumo wowote wa Mamlaka;	300,000	300

Dodoma,
………… 2023

Makame Mbarawa
Waziri wa Ujenzi na Uchukuzi